มือถือสาก ปากร้องเสียว: ความย้อนแย้งของสังคมไทย เมื่อกล่าวถึงอาชีพการค้าบริการทางเพศ

การรอนแรมมาไกลของกองทัพเรือสหรัฐอเมริกาเพื่อมาพักผ่อนในดินแดนพัทยาของไทย ภายหลังจากการปฏิบัติภารกิจด้านความมั่นคงทางทะเล สร้างกระแสฮือฮาให้แก่สังคมไทยเป็นอย่างมากโดยเฉพาะตามสื่อออนไลน์ กระแสดังกล่าวไม่ใช่ความตื่นเต้นที่จะได้เห็นความก้าวหน้าล้ำสมัยของกองกำลังทหารสหรัฐฯ หากแต่รู้สึกสนุกสนานเมื่อสังคมไทยเชื่อว่าจุดหมายปลายทางของนายทหารชายฉกรรจ์เหล่านี้คือ Walking Street อันเป็นพื้นที่เริงรมย์ยามค่ำคืนของนักท่องเที่ยวนานาประเทศ และหนึ่งในกิจกรรมแห่งความเริงรมย์เหล่านั้นก็คือการซื้อบริการทางเพศ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบและมีสีสันไม่แพ้ชาติใดในโลก หลายคนเมื่อทราบข่าวการมาถึงพัทยาของทหารเรือสหรัฐฯ ต่างก็พร้อมใจกันเล่นมุกตลกคลาสสิคมุกหนึ่งโดยไม่จำเป็นต้องนัดแนะกันมาก่อนว่า *"ฝรั่งพวกนี้เมื่อถึงไทยแล้ว สามารถพูดไทยได้ 4 คำ"* แน่นอนว่าหลายคนสามารถรับมุกจากประโยคนี้ได้ทันทีว่า *"กา-xรี่-ยู-หนาย"* ความสนุกสนานนี้ ยังทำให้เราได้เห็นคลิปไวรัลอีกหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นว่าอินฟลูเอนเซอร์ชาวไทยกำลังเล่นมุกตลกโดยการรีบแต่งหน้าแต่งตัวเซ็กซี่เพื่อเดินทางไปพัทยารอจับแขกผู้มาเยือน

อย่างไรก็ตาม ทั้งที่สังคมไทยรับรู้ว่าผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศมีอยู่ทั่วไป และได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติจนเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ แต่ข้อเท็จจริงนี้กลับยังไม่สามารถเป็นที่ยอมรับได้อย่างสนิทใจ ไม่นานหลังจากกระแสไวรัลทหารเรือสหรัฐฯ เตรียมตะลุยเมืองพัทยาเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่รัฐออกปฏิบัติการจับกุมผู้ค้าประเวณีจำนวนหนึ่งทันที ทั้งที่ก่อนหน้านั้นอ้างว่าตรวจไม่พบกิจการดังกล่าวในพัทยา (ไทยรัฐออนไลน์, 2569) และด้วยเหตุบังเอิญหรือไม่ก็มิอาจทราบได้ ช่วงเวลาเดียวกัน ทางการไทยยังสั่งการให้ปิดเว็บไซต์หนังเอวีทั้งหมด ทั้งนี้ ย้อนกลับไปดูท่าทีของเหล่าอินฟลูเอนเซอร์หรือสังคมไทยส่วนหนึ่งซึ่งรู้สึกสนุกกับเรื่องอาชีพค้าบริการทางเพศในพัทยา กลับไม่พบปฏิกิริยาที่แสดงให้เห็นว่ารัฐไทยควรยอมรับและคุ้มครองการดำรงอยู่ของอาชีพดังกล่าวอย่างจริงจังเช่นกัน

บทความชิ้นนี้จะชี้ให้เห็นถึงความย้อนแย้งของสังคมไทยที่มีต่ออาชีพผู้ค้าบริการทางเพศ ขณะที่หลายคนแสวงหาความสุขทางเพศจากอาชีพเหล่านี้ทางใดทางหนึ่ง แต่เมื่อถึงคราวที่ต้องยอมรับว่าอาชีพเหล่านี้มีอยู่จริงและจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเหมือนอาชีพอื่น ๆ กลับเป็นเรื่องที่ถูกปัดออกไปง่าย ๆ ทั้งยังสนับสนุนให้มีการดำเนินคดีเอาผิดอย่างจริงจังเพื่อมิให้ภาพลักษณ์ของสังคม (และตนเอง) ถูกทำลาย ความย้อนแย้งเช่นนี้เปรียบเสมือนสำนวนไทยที่ว่า *"มือถือสากปากถือศีล"* คือการที่ผู้หนึ่งเอ่ยอ้างว่าตนเองรักษาศีลรักษาธรรมแต่กลับสนับสนุนให้มีการลงโทษผู้อื่นด้วยความรุนแรง โดยบทความชิ้นนี้ปรับสำนวนดังกล่าวเสียใหม่ว่าในขณะที่

สังคมไทยต่างชี้นิ้วประนามผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ พร้อมกับยกมือสนับสนุนให้รัฐลงโทษผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวอย่างจริงจัง (มือถือสาก) หลายคนกลับมองหาแหล่งปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศผ่านอาชีพเหล่านี้เสียเอง (ปากร้องเสียว) ทั้งนี้ ควรกล่าวด้วยว่า ความย้อนแย้งเช่นนี้เอง ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาการเพิ่มขึ้นของการค้าบริการทางเพศแต่ประการใด ในทางกลับกันมันกลับทำให้อาชีพดังกล่าว ยังคงดำรงอยู่ในสภาพเปราะบางเสี่ยงภัยมากขึ้นไปอีก

เพศสัมพันธ์กับสถาบันครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียว

แม้สังคมไทยจะอยู่ภายใต้กระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลก มีการใช้ชีวิตซึ่งสะท้อนถึงการให้ความสำคัญต่อเสรีภาพของปัจเจกบุคคล แต่สิ่งหนึ่งที่แม้ดูเหมือนว่าจะมีความเปลี่ยนแปลงมากขึ้นแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถก้าวข้ามกรอบเดิม ๆ ไปได้ก็คือวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์หรือเซ็กส์ (Sex) ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะสังคมไทยยังคงติดอยู่กับระเบียบแบบแผนทางสังคมที่ว่าแม้เพศสัมพันธ์จะเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ แต่มันต้องไม่ไปทำลายระบบระเบียบดังกล่าว โดยเฉพาะสถาบันครอบครัวในรูปแบบผัวเดียวเมียเดียว ดังนั้น อาชีพการค้าบริการทางเพศ จึงเป็นสิ่งอันตรายอย่างยิ่งต่อเสถียรภาพของสถาบันครอบครัวเช่นนี้

สถาบันครอบครัวแบบผัวเดียวเมีย เป็นสิ่งที่เพิ่งปรากฏในสังคมไทยในบริบทของยุคอาณานิคมยุโรป (และรวมถึงคริสต์ศาสนา) เนื่องจากที่ผ่านมา สังคมไทยไม่ได้ห้ามให้ผู้ชายมีภรรยาหลายคน กระทั่งศาสนาพุทธแม้จะห้ามเรื่องการประพฤติผิดในกาม แต่หากมิใช่การบังคับฝืนใจหรือไปแย่งมาจากเจ้าของคนใดก็ไม่ใช่ปัญหา ในทางกลับกัน การมีภรรยาหลายคนกลับแสดงให้เห็นถึงอำนาจบารมีของผู้ชายคนนั้นเอง ทั้งนี้ จึงไม่แปลกที่การปฏิรูปกฎหมายครอบครัวเพื่อส่งเสริมสิทธิต่าง ๆ ที่พึงมีของคู่สามีภรรยาเพียงหนึ่งเดียวตามแบบยุโรปโดยชนชั้นนำสยามช่วงสมัยรัชกาลที่ 5-6 จะมีการเตะถ่วงและปรับแก้อยู่บ่อยครั้ง เพราะสถาบันครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียวส่งผลกระทบต่อการสืบทอดอำนาจของตระกูลชนชั้นนำในอนาคตอย่างแน่นอน (สุรเชษฐ์ สุขลาภกิจ, 2561)

ควรกล่าวด้วยว่า ในบริบทที่วัฒนธรรมแบบผัวเดียวเมียเดียวในยุโรปกำลังแพร่หลายมาในสยาม ก็ไม่ได้หมายความว่าสังคมไทยจะหยุดการค้าบริการทางเพศที่มีมาอย่างยาวนานแล้วได้ และเป็นรัฐเองที่สนับสนุนอาชีพดังกล่าวในฐานะที่สร้างรายได้ให้แก่พวกเขา เมื่อชนชั้นนำสยามเริ่มปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมือง (กรุงเทพฯ) ให้เป็นสมัยใหม่ตามแบบยุโรป สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือการขยายตัวของซ่องโสเภณีตามมุมต่าง ๆ ที่รอรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะชาวต่างชาติซึ่งเข้ามาแสวงหาการใช้ชีวิตที่เป็นอิสระจากกรอบวัฒนธรรมในบ้านเกิดของตนเอง (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2545, น.9-10) และสิ่งนี้ได้กลายเป็นแหล่งรายได้ส่วนหนึ่งให้แก่รัฐบาล มีการอนุญาตให้โสเภณีจดทะเบียนการประกอบอาชีพได้ตามกฎหมายก่อนที่รัฐบาลจะหันมาปราบปรามอย่างเด็ดขาดในช่วง

ต้นทศวรรษ 2500 เป็นต้นมา (ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์, 2526) แต่แม้การปราบปรามได้เริ่มต้นขึ้น แต่รัฐก็ไม่สามารถหยุดยั้งพัฒนาการของอาชีพการค้าบริการทางเพศได้อีกต่อไป

แม้จะไม่สามารถควบคุมอาชีพการค้าบริการทางเพศได้ทั้งหมด แต่สถาบันครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียวยังคงจำเป็นสำหรับรัฐในการทำให้รัฐชาติสมัยใหม่ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง เพราะสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็งไม่แตกแยกย่อมนำไปสู่ความเข้มแข็งของรัฐชาติเช่นเดียวกัน การรณรงค์ให้ผู้คนรักนวลสงวนตัว ไม่ประพฤติผิดในกามโดยการไปมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า จึงถือเป็นวาระสำคัญ นอกจากนั้น ธเนศ วงศ์ยานนาวา นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ ยังเคยตั้งข้อสังเกตไว้อย่างน่าสนใจว่า ไม่ใช่แค่รัฐที่พยายามทำให้สถาบันครอบครัวกลายเป็นสิ่งบริสุทธิ์จากการประพฤติผิดในกามเท่านั้น เพราะผู้คนในรัฐชาติอย่างชนชั้นกลาง ก็มองความสำคัญของการชำระล้างความแปดเปื้อนจากกามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างอัตลักษณ์ให้แก่ตนเองอีกด้วย พวกเขาถือว่าการหมกมุ่นในกามเป็นวิถีชีวิตของชนชั้นสูงและชนชั้นล่าง พวกเขาจำเป็นต้องมีศีลธรรมของตนเองในการกำกับมิให้สมาชิกในครอบครัวออกนอกลู่นอกทางในเรื่องเพศ แน่นอนว่าสิ่งนี้ไม่ได้เกิดขึ้นจริงในทุกครอบครัวของชนชั้นกลาง เพราะหลายคนยังคงแอบซื้อบริการทางเพศอยู่ แต่พวกเขาก็มีวิธีที่จะชำระล้างความผิดบาปนั้น โดยการมอบความรู้สึกสงสารในโชคชะตาของผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ พวกเขาเชื่อว่าคนเหล่านี้ไม่เหมือนกับพวกตน เพราะผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวไม่มีความรู้และไม่มีทางเลือกอื่นในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกว่านี้แล้ว ชนชั้นกลางผู้เมตตาเหล่านี้จึงไม่ปฏิเสธที่จะให้รัฐปราบปรามการค้าประเวณี เพราะนั่นคือการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากอย่างหนึ่ง (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2545, น.13)

การปราบปรามและความเสี่ยงภัยของอาชีพการค้าบริการทางเพศ

อย่างไรก็ตาม การอ้างถึงศีลธรรมทางเพศเพื่อให้มีการปราบปรามอาชีพค้าบริการทางเพศในขณะที่ผู้อ้างยังคงใช้บริการอยู่ ไม่ได้ทำให้อาชีพดังกล่าวลดจำนวนลง ในทางกลับกัน สิ่งนี้กลับทำให้อาชีพค้าบริการทางเพศยังคงดำรงอยู่เช่นเดิม ทั้งยังขยายตัวมากขึ้น ในสภาพที่เต็มไปด้วยความอันตรายเสี่ยงภัย

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การขยายตัวของอาชีพผู้ค้าบริการทางเพศแบบข้ามชาติมีเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ฟิลิปปินส์คือประเทศที่มีจำนวนผู้ค้าบริการทางเพศมากเป็นอันดับที่ 1 (450,000 คน) ขณะที่ของไทยอยู่ในอันดับที่ 3 (200,000 คน) รองจากอินโดนีเซีย (250,000 คน) (ธานี ชัยวัฒน์, 2564, น.24-25) ทั้งนี้ ธานี ชัยวัฒน์ นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ อธิบายว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้อาชีพดังกล่าวเติบโต ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการเปิดเสรีทางการค้าในภูมิภาคซึ่งเอื้อให้การย้ายถิ่นทำได้สะดวกขึ้น ผู้ค้าบริการทางเพศหลายคนจึงสามารถเลือกที่จะเดินทางไปทำงานในพื้นที่อื่นซึ่งกฎหมายการค้าบริการทางเพศอาจมีความเข้มงวดน้อยกว่า หรืออาจมีผู้คุ้มครองนอกระบบที่ดีกว่า สิ่งที่น่าสังเกตคือ ยิ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจมากเช่น

ในฟิลิปปินส์ ก็ยิ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้ค้าบริการทางเพศมองว่าเป็นตลาดพรีเมียม เพราะเท่ากับว่าลูกค้าที่พร้อมจะซื้อบริการนั้น ต้องเป็นคนที่มีกำลังทรัพย์สูงในระดับหนึ่ง และลูกค้าเหล่านี้ก็มีรสนิยมที่หลากหลายอีกด้วย นัยหนึ่งแล้ว สิ่งนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ค้าบริการทางเพศมีอำนาจในการต่อรองทางธุรกิจเสียด้วยซ้ำ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน ธานี ชัยวัฒน์, 2564, น.240-273)

กล่าวได้ว่าตราบใดที่ยังมีอุปสงค์และบริบทที่เอื้อให้อาชีพการค้าบริการทางเพศดำเนินต่อไปได้ ตราบนั้นอาชีพการค้าบริการทางเพศก็จะดำรงอยู่และขยายตัวเพิ่มขึ้นไปอีกนาน ทว่าการแก้ปัญหาอุปทานของการค้าบริการทางเพศโดยมุ่งเน้นไปที่การปราบปรามอย่างเด็ดขาดเพราะเป็นอาชีพซึ่งสะท้อนความเสื่อมทรามของสังคม กลับไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาอย่างแท้จริง ทั้งทำให้อาชีพการค้าบริการทางเพศตกอยู่ในสภาวะเสี่ยงอันตราย ศิริพร สโครบาเนค นักวิชาการด้านสตรีศึกษาชี้ให้เห็นว่าการใช้มาตรการกีดกันอย่างเข้มข้นต่อผู้อพยพย้ายถิ่นเข้ามาหางานทำ จะด้วยงานอะไรก็ตาม โดยเฉพาะบริเวณชายแดน ส่งผลให้ธุรกิจการลักลอบนำคนเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายปรากฏขึ้น และบางคนใช้โอกาสดังกล่าวประกอบธุรกิจค้ามนุษย์ ซึ่งรวมถึงการหลอกคนมาค้าประเวณี หากเหยื่อไม่ให้ความร่วมมือ ก็จะถูกทำร้ายหรือทำทารุณกรรมต่าง ๆ (ศิริพร สโครบาเนค, 2545, น.156-157) จากสถิติพบว่าระหว่าง พ.ศ.2564-2567 การค้ามนุษย์มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 191 คดี เป็น 379 คดี โดยในจำนวนนี้ การค้าประเวณีมีจำนวนสูงที่สุดถึง 224 คดีใน พ.ศ.2567 (กนกวรรณ เชียงตันติ์, 2568) ทั้งนี้ สถิติดังกล่าวอาจเพิ่มขึ้นอีก หากรัฐไม่เข้าใจในบริบทที่เกิดขึ้นและไม่ได้แก้ปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทดังกล่าว

การมองว่าอาชีพผู้ค้าบริการทางเพศคือหญิงสาวที่ตกเป็นเหยื่อของความไม่รู้ และจำเป็นต้องขจัดอาชีพดังกล่าวให้หมดสิ้นไป ในมุมหนึ่ง ก็อาจเป็นมุมมองของสังคมแบบปิตาธิปไตย ซึ่งมองว่าผู้หญิงคือเพศที่อ่อนแอกว่าผู้ชาย ผู้หญิงจึงมักถูกหลอกและถูกกดขี่ข่มเหงจากเพศตรงข้ามได้ง่าย ๆ นั่นเป็นสาเหตุที่ผู้หญิงควรได้รับการช่วยเหลือดูแลเป็นพิเศษเพื่อมิให้ตกไปอยู่ในโลกอบายมุขเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม มุมมองดังกล่าวเป็นมุมมองที่เหมารวมอาชีพการค้าบริการทางเพศมากเกินไป เห็นได้ชัดว่าอาชีพดังกล่าวถูกจำกัดให้เป็นเรื่องของผู้หญิง ผู้ชายที่ประกอบอาชีพนี้ถูกมองข้าม นอกจากนั้น บางคนตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพดังกล่าวด้วยเหตุผลส่วนตัวก็มีเพียงแต่ความแตกต่างหลากหลายของเหตุผลเหล่านี้ มักถูกสังคมส่วนใหญ่ลดทอนให้เหลือคำอธิบายเพียงมิติเดียวว่าเป็นความหลงผิด เป็นเพศสัมพันธ์ที่ขาดความชอบธรรมเพราะอยู่นอกกรอบทางสังคม (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2545, น.185)

เมื่อสังคมเหมารวมว่าอาชีพการค้าบริการทางเพศคือสิ่งชั่วร้ายแล้ว การให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ประกอบอาชีพดังกล่าว จึงไม่ใช่เรื่องที่รัฐและสังคมควรกล่าวถึงอีกต่อไป จะเห็นได้ว่าทุกครั้งที่มีข่าวปราบปรามการค้าประเวณี ประเด็นที่มักถูกมองข้ามคือรัฐจะทำอย่างไรต่อไปกับโสเภณีที่ถูกจับกุม การกวาดล้างจะนำไปสู่การจบปัญหาได้จริงหรือไม่ การเยียวยาเหยื่อที่ถูกหลอกมาค้าประเวณีมีประสิทธิภาพมากเพียงใด และหากโสเภณีคนหนึ่งได้รับความไม่เป็นธรรมจากงานที่ทำ

อยู่ กฎหมายฉบับใดจะช่วยปกป้องคุ้มครอง มีอะไรรับประกันได้หรือไม่ว่าตำรวจจะไม่ดำเนินคดีเอาผิดกับโสเภณีที่ร้องเรียนด้วย ?

เมื่อสังคมไม่มีคำตอบให้แก่คำถามเหล่านี้ สภาวะความเปราะบางเสี่ยงภัยในอาชีพค้าบริการทางเพศจึงยังคงดำเนินต่อไป ไม่มีใครทราบว่าผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศต้องเผชิญกับอันตรายใดบ้างจากการทำงาน อรสม สุทธิสาคร นักเขียนสารคดี ได้เคยศึกษาเรื่องราวของผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศ และมีบันทึกซึ่งชี้ให้เห็นว่าในทุกวัน ผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศต้องพบกับลูกค้าที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่นโสเภณีตามซ่องโสเภณีเหล่านี้บางครั้งต้องพบกับลูกค้าที่มีรสนิยมความรุนแรงซึ่งสร้างความอึดอัดเจ็บปวดให้แก่ผู้ประกอบอาชีพนี้เป็นอย่างมาก เช่น ขอให้ใช้อุปกรณ์เชือก แส้ หรือเข็มขัดในการประกอบกามกิจ เป็นต้น ทั้งนี้ ยังไม่นับรวมเรื่องการกดขี่จากนายจ้างซึ่งบางแห่งยังคงมีความทารุณอยู่ การแจ้งตำรวจไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะนอกจากนายจ้างจะคอยควบคุมแล้ว ยังเป็นที่ทราบกันดีว่าอาชีพผู้ค้าบริการทางเพศคืออาชีพที่ไม่ถูกรับรองโดยกฎหมาย การแจ้งความกับทางการอาจทำให้ผู้ร้องเรียนถูกดำเนินคดีกลับด้วย ถึงที่สุดแล้ว ผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศเช่นโสเภณี จึงต้องเรียนรู้ที่จะรับมือกับความเสี่ยงภัยจากการทำงานด้วยตนเอง ต้องมีทักษะในการเอาตัวรอดหรือลดความเจ็บปวดให้น้อยที่สุดเมื่อต้องเผชิญกับลูกค้าที่มีพฤติกรรมทางเพศผิดปกติ ดูเหมือนว่าแม้กระทั่งการหาหนทางดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเองก็เป็นเรื่องสำคัญ แต่เพราะไม่ค่อยได้พบแพทย์ จึงส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศจำนวนหนึ่งมีความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เช่น หากต้องการลดการอักเสบของอวัยวะเพศผู้หญิง บางคนอาจใช้ยาล้างไตแก้อักเสบ เพราะเชื่อว่าปัสสาวะที่ขับออกมาเป็นสีแดงจากการรับประทานยาล้างไตนั้น คือการขับเชื้อจากแผลอักเสบ เป็นต้น ควรกล่าวด้วยว่า การรับมือกับความเสี่ยงภัยต่าง ๆ ด้วยตนเอง ไม่ได้หมายความว่าจะทำให้ผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศทุกคนอยู่รอดในเส้นทางนี้ มีผู้คนอีกจำนวนมากที่ยังคงทนทุกข์ทรมานกับงานที่ทำอยู่ และบางคนขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยดลบันดาลให้ชะตากรรมอันเลวร้ายนี้ผ่านพ้นไปได้เสียที (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน อรสม สุทธิสาคร, 2545, น.25-81)[1]

ทิ้งท้าย

ด้วยเหตุนี้ อาชีพการค้าบริการทางเพศจึงไม่ใช่สิ่งที่เมื่อถูกกวาดล้างแล้วจะสิ้นสุดลง หากการซื้อความฝันในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของผู้คนซึ่งไม่ผูกมัดกับพันธนาการใด ๆ ยังคงดำรงอยู่ อาชีพการค้าบริการทางเพศก็จะยังคงดำรงอยู่เพื่อตอบสนองความฝันนั้นเช่นกัน (ธเนศ วงศ์ยาน

[1] บทความของอรสมเขียนขึ้นใน พ.ศ.2546 ดังนั้น ในปัจจุบัน (พ.ศ.2569) ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ประกอบอาชีพค้าบริการทางเพศจึงน่าจะมีความเปลี่ยนแปลงไปบ้างแล้ว อย่างไรก็ตาม ก็มิอาจปฏิเสธได้ว่ายังมีผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวจำนวนหนึ่งซึ่งตกอยู่ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้.

นาวา, 2545, น.16) สิ่งที่สังคมควรจะพูดถึงต่อไปจึงไม่ใช่เรื่องที่ว่าทำไมอาชีพค้าบริการทางเพศถึงยังไม่หมดไป หากแต่ควรหันกลับมามองว่าจะทำอย่างไรให้อาชีพเหล่านี้ไม่ตกอยู่ในสภาพที่ถูกเพิกเฉยจากอันตรายที่เกิดจากการทำงาน

การเล่นมุกตลกเกี่ยวกับอาชีพค้าบริการทางเพศเช่นกรณีทหารเรือสหรัฐฯ เดินทางมาพักผ่อนที่พัทยานั้น แม้จะแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยรับรู้เรื่องการมีอาชีพดังกล่าวนี้ แต่ก็ไม่ได้สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการใด ๆ ของอาชีพค้าบริการทางเพศ ในทางกลับกัน มันยิ่งทำให้ผู้คนจำนวนหนึ่งยังคงมองอาชีพการค้าบริการทางเพศในมิติเดียวนั่นคืออาชีพที่มีเพศสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศของใครก็ได้ไม่รู้จบ ความอันตรายทั้งหลายที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ จึงกลายเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบอาชีพเหล่านั้นต้องแบกรับไว้เอง นี่คือปรากฏการณ์ความย้อนแย้งของสังคมไทยที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งยังไม่ทราบแน่ชัดว่าจะคลี่คลายลงเมื่อใดหากสังคมไทยยังมองไม่เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้านเพียงพอ

.....

ผู้เขียน

ธนวัฒน์ รุ่งเรืองตันติสุข นักวิจัย

ฝ่ายวิจัยและส่งเสริมวิชาการ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

บรรณานุกรม

กนกวรรณ เชียงตันติ์. (2568). *สถิติการค้ามนุษย์ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2564-2567 สงครามสิทธิมนุษยชนที่ยังไม่มีท่าทีจะดีขึ้น*. https://www.sumupth.com/

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2545). โลกานุวัตรกับเซ็กส์ที่ชอบธรรม: พันธนาการที่ไร้พรมแดน. ใน พิทยา ว่องกุล (บรรณาธิการ). *เซ็กส์อินเตอร์เน็ต เซ็กส์ข้ามชาติ*. (น.177-190). วิถีทรรศน์.

ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์. (2526). *โสเภณีกับนโยบายของรัฐไทย พ.ศ.2411-2503*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไทยรัฐออนไลน์. (2569). *ตร.พัทยาจับจริงสาวไทย-ต่างชาติ พฤติกรรมส่อลอบค้าประเวณี เตรียมรับทัพเรือสหรัฐ 5,000 นาย*. https://www.thairath.co.th/news/crime/2956275#google_vignette

ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2545). ดอกไม้โลกีย์ ราคีมีแค่สตางค์. ใน อรสม สุทธิสาคร. *ดอกไม้ราตรี สินค้ามีชีวิต*. (น.7-17). สำนักพิมพ์สารคดี.

ธานี ชัยวัฒน์. (2564). *ข้าม เคลื่อน เลื่อน ย้าย: พลวัตผู้ค้าบริการทางเพศข้ามชาติในอาเซียน*. สำนักพิมพ์มติชน.

ศิริพร สโครบาเนค. (2545). การค้าหญิง: เพียงความเข้าใจฤาจะพอเพียง. ใน พิทยา ว่องกุล (บรรณาธิการ). *เซ็กส์อินเตอร์เน็ต เซ็กส์ข้ามชาติ*. (น.149-162). วิถีทรรศน์.

สุรเชษฐ สุขลาภกิจ (2561). *ผัวเดียวเมียเดียว: อาณานิคมครอบครัวในสยาม*. มติชน.

อรสม สุทธิสาคร. (2545). *ดอกไม้ราตรี สินค้ามีชีวิต*. สำนักพิมพ์สารคดี.